

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Hellendoorn
Postbus 200
7440 AE Nijverdal

CC: Raadsfracties

Nijverdal, 13 februari 2017

Betreft: *Advies Regionaal Beleidskader Huishoudelijke Ondersteuning 2018*

Wmo-raad Hellendoorn

Dahliastraat 21

7442 LA Nijverdal

0548-638810

info@wmoraadhellendoorn.nl

Geacht College,

Van u ontvingen wij het regionale *Beleidskader Huishoudelijke Ondersteuning 2018* met het verzoek hierover te adviseren voor 21 februari 2017. Het kader bestaat in grote lijnen uit een basismodule met aanvullende modules. Als college hebt u met het beleidskader al ingestemd. Op 28 februari 2017 adviseert de commissie Samenlevingszaken. Het advies van Wmo-raad neemt u mee bij het overleg met de commissie Samenlevingszaken. Daarmee stelt u ons in de gelegenheid om in een vroeg stadium advies uit te brengen over het aangepaste beleidskader huishoudelijke ondersteuning (HO). Dank daarvoor.

Afgelopen jaren hebben wij een aantal adviezen uitgebracht over de huishoudelijke ondersteuning. Die adviezen gingen onder meer over het belang van maatwerk, de ervaringen met de keukentafelgesprekken, de rol van de mantelzorger, het belang van onafhankelijke cliëntondersteuning en een goede communicatie met burgers en cliënten. Ook over de gevolgen die de uitspraken van de Centrale Raad van Beroep (CRvB) naar de mening van de Wmo-raad zouden moeten hebben voor de huishoudelijke ondersteuning in Hellendoorn, brachten wij meermalen advies uit.

Wij zijn blij dat er nu dan toch een beleidskader voor ligt waarin duidelijkheid wordt gegeven over de te volgen weg na de uitspraken van de CRvB. Op deze wijze ontstaat nu duidelijkheid voor eenieder over de gevolgen van die uitspraken, in het bijzonder voor de cliënten die gebruik maken van de huishoudelijke ondersteuning van de Wmo die sinds 2015 vrijwel allemaal geconfronteerd zijn met een vermindering van het aantal uren huishoudelijke ondersteuning. Zij hebben sinds de uitspraken van de CRvB lang in onzekerheid verkeerd over de gevolgen daarvan voor hun eigen specifieke situatie. In onze eerdere reacties hebben wij u over de daaruit ontstane knelpunten reeds bericht.

Het document beschrijft in heldere termen het normenkader en de stappen die zullen worden genomen. De keuze die in het document wordt gemaakt voor de basismodule van 105 uren per jaar met de mogelijkheid van extra ondersteuning als gevolg van (medische) beperkingen lijkt in de richting te gaan die de Wmo-raad steeds voor ogen heeft, namelijk de ondersteuning op maat van de kwetsbare burgers op grond van hun individuele persoonlijke situatie. Wij stemmen dan ook in met een spoedige uitvoering.

Hieronder plaatsen wij nog enkele kanttekeningen, waarbij wij specifiek in gaan op onderdelen van het document.

De CRvB heeft in mei 2016 bepaald dat de HO onder de Wmo 2015 valt en dat het mogelijk is om daarbij te sturen op basis van resultaat en prestatie. Als voorwaarde geldt dan wel dat de norm waarop het resultaat wordt gebaseerd, onafhankelijk en objectief onderbouwd moet zijn. Een standpunt dat wij ook steeds in eerdere reacties en adviezen hebben uitgedragen. Ook de beleidsmakers in de 14 Twentse gemeenten zijn nu diezelfde mening toegedaan en hebben hun kaderstelling ter zake aangepast. Dit verheugt ons zeer.

Om te komen tot een objectieve norm voor huishoudelijke ondersteuning hebben de 14 Twentse gemeenten bureau HHM de opdracht gegeven onderzoek te doen naar 'een leefbaar huishouden'. In de eindrapportage *Onderzoek: Norm huishoudelijke ondersteuning in Twente* van 21 september 2016 heeft HHM objectieve normen HO gepresenteerd, die mede gebaseerd zijn op de bevindingen in de gemeente Utrecht. In twee bijeenkomsten, een expert- en een toetsbijeenkomst, waarbij ook twee leden van onze WMO-raad aanwezig waren, zijn de normen van het bureau transparant getoetst.

Het normenkader gaat uit van maximumnormen. Deze worden in tijd, frequenties en activiteiten beschreven. Het doel is een (schoon) en leefbaar huis. Onder een 'leefbaar huishouden' wordt verstaan dat iedereen gebruik moet kunnen maken van een schone woonkamer, slaapvertrek, keuken, sanitaire ruimte en gang. Het huis dient zodanig leefbaar te zijn, dat geen vervuiling plaatsvindt en zo een algemeen aanvaardbaar basisniveau van een (schoon en) leefbaar huis wordt gerealiseerd. De rest van het huis moet ook leefbaar zijn. In de rapportage van HHM is het schoon houden hiervan getypeerd als activiteiten, die slechts één of enkele malen per jaar nodig zijn. Wij gaan er vanuit, dat laatstgenoemde activiteiten eveneens onder uw begrip van 'leefbaar huishouden' vallen.

Wij constateren, dat u voor de verdere uitwerking veel van de zorgaanbieders verwacht. Zij moeten trachten de nu voorgestelde objectieve normen op te nemen in een HO-arrangement-op maat voor de cliënt. Hiervoor zijn reële tarieven noodzakelijk. U ziet 2 mogelijkheden om de structurele kosten hiervan in de hand te houden; door uit te gaan van eigen kracht en door het ontwikkelen van alternatieve voorzieningen. U geeft daarbij een voorbeeld van vermindering van de basismodule, wanneer een cliënt zelf bijvoorbeeld nog kan afstoffen. Wij hebben eerder gewaarschuwd voor overschatting en doen dat nu weer. De inschatting van de 'eigen kracht' van de cliënt en de draagkracht van de mantelzorger vraagt beslist om professionaliteit en prudentie van de kant van de regisseur.

Daarom ook verontrust ons de zinsnede genoemd onder Punt 1 van de paragraaf 'Tarieven' in het Beleidskader HO 2018, waaruit opgemaakt zou kunnen worden dat er nu wel objectieve normen zijn vastgesteld, doch dat in de praktijk de omvang van de HO bij de nieuwe indicatiestellingen op financiële gronden negatief voor de cliënten zouden kunnen gaan uitvallen en wederom uiteindelijk geen sprake zou zijn van maatwerk voor de cliënt. Dat zou naar onze mening strijdig zijn met de verder positieve teneur van het Beleidskader.

Uit de toegezonden stukken maken wij tenslotte op, dat de 14 Twentse gemeenten hebben besloten om in het nieuwe Beleidskader HO 2018 voor de 'aanvullende modules' de vigerende CIZ-protocollen te hanteren. In de rapportage van HHM zijn met name voor de activiteiten in de aanvullende module 'Beschikken over schone en draagbare kleding' op basis van de expert- en toetsbijeenkomsten activiteiten en frequenties per week opgenomen (paragraaf 5.2, Resultaat 2). Wij adviseren u om voor deze module met Resultaat 2 te gaan werken. Wij ondersteunen zeker uw advies om nader te onderzoeken op welke wijze de wasverzorging op een alternatieve manier efficiënter kan worden uitgevoerd.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en wensen u succes bij de verdere uitwerking.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'G.H. Ingenhoest', written in a cursive style.

G.H. (Gerard) Ingenhoest,
Voorzitter Wmo-raad gemeente Hellendoorn